

σκδμένου. Απαντα τὰ τοῦ ῥωσικοῦ βίου ἀπόκρυφα εἰναι γνωστά εἰς τὸν Γόγολ. διτις ἀπάστας τὰς κοινωνιὰς τάξεις ἀλληλοδιαδόχως ἔξετάζει διὰ τῆς δικαταπονήτου παρατηρήσεως του, καὶ φράσεις δέ τινες αὐτοῦ, ἐκ τῶν συγγραμμάτων του εἰλημμέναι, κατήνησαν δημηδεῖς παροιμίαι εἰς δὲ τὰς περιγραφάς του περὶ τῆς ῥωσικῆς φύσεως, εἴναι πιστότατος καὶ ποιητικῶτας. Τέλος δὲ Γόγολ ἔφερε ἐντελῇ ἐπανάστασιν εἰς τὴν φιλολογίαν τῆς πατρίδος του.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.) Π. Η.

Ο ΕΓΚΑΙΗΜΑΤΙΑΣ.

ΑΛΗΘΕΣ ΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τύπο Δχιλέρου.

—ο—

Τῆς ἀνθρωπότητος η ιστορία οὐδὲν παριστᾶ μάθημα διδαχτικώτερον πρός τε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν, παρ' οὓταν πραγματεύεται περὶ τῶν ἀποπλανήσεων τοῦ ἀνθρώπου. Πᾶν μέγα ἔγκλημα διεγείρει ἀνάλογόν τινα κατῷ δύναμιν. Ἐάν δὲ εἰς τὰ κοινὰ πάθη τὸ ἐλατήριον ἐπιθυμητικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς μένη κερυμμένον, εἰς τὰ βίαια δύμας καὶ ἴσχυρὰ φαίνεται ἐξ ἐναγ- τίας μέγα καὶ ἴσχυρόν. Οἱ ἐπιτήδειοι ἔταστης τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, δὲ γνωρίζων μέχρι τίνος ἀκριβείας δύναται τις νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ κοινοῦ μηχανισμοῦ τοῦ αὐτεξουσίου, καὶ δηξεύων ἐπίσης μέχρι τίνος βαθμοῦ τῷ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ κρίνῃ ἐξ ἀναλογίας θέλει ἀρυσθῆ μυρίας παρατηρήσεις ὡφελίμους τῇ ψυχολογίᾳ καὶ προσαρμόσης αὐτας τῇ ήθικῇ ζωῆ. Υπάρχει δὲ εἰς τὴν φύσιν ἀπλοῦν τι ἄμα καὶ σύνθετον, καὶ τοῦτο εἶναι η καρδία τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν καὶ τὸ αὐτὸν πάθος δύναται μυριοτρόπως ν' ἀναφύῃ ἐν αὐτῇ, καὶ διαφοροτρόπως νὰ ἐμφανισθῇ, γὰρ παράξη μυρία φαντόμενα ἀντιθέτα καὶ νὰ δηλωθῇ πολυτέρως εἰς ἀπείρους καὶ διαφόρους χαρακτῆρας. Εάν δὲ Λιναΐς ἔη εἰς τὰς ἡμέρας μας, καὶ δηγρεῖται τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὰς δρέσεις των καὶ τὰς κλίσεις, ὡς δηγρεῖται καὶ τὰ ἄλλα βασιλεῖα τῆς φύσεως, θὰ ἔξεπληττετο τις βλέπων συγκαταριθμουμένους εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν τοῦ τέρατος. Βοργιατόσσους ἀνθρώπους, ὃν αἱ κακίαι ἀπεντίγησαν ἐν τῇ περιωρισμένῃ σφαιρᾳ, ἐν ηζωσι, καὶ ἐν τῷ στενῷ κύλῳ τῶν γέμων.

Ο τρόπος, καθ' ὃν ἐν γένει συγγράφεται η ιστορία ἀφίνει μέγα ἔλλειμμα ὡς πρὸς τοῦτο ἰδού δὲ πόθεν, ὑπόθετω, η ἐκ ταύτης προερχομένη μικρὰ ὡφέλεια. Μεταξὺ τῶν βιαίων ψυχικῶν συναίσθησεων τοῦ πράττοντος ἀνθρώπου καὶ τῶν εἰσηγικῶν διαθέσεων τοῦ ἀναγνώστου, εἰς δηνδιότηταν διατάσσεται τὸ πράξινον, διάταξις τόσον ἀντιφατική, διάταξις τόσον μεγάλη, ὥστε εἶναι δύσκολον, ἐάν δχι ἀδύνατον, εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἐλαχίστην σχέσιν. Υπάρχει ὡταύτως μεταξὺ τοῦ ιστορικοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀναγνώστου, χάσμα, μεγάροιν αὐτῷ πᾶν μέσον πρὸς τὸ συγκρίνειν η ἐννοεῖν, καὶ ἀντὶ τῆς σωτηριώθους ἐκείνης φρίκης, ητί μᾶς προσφύλαττει ἐκ τῶν παθῶν, οὐδὲν ἀλλοὶ παρὰ στιγμαίαν τινά ἔκπληξιν μᾶς ἔμ-

ΤΟΜ. Δ'. (Φυλλάδ. 95.)

ποιεῖ. Θεωροῦμεν τὸν δυστυχῆ δστις, ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ ἐγκλήματός του, καὶ μάλιστα ἐν τῇ τῆς τιμωρίας, ἦτον δυνισμοῖς μὲν ἡμᾶς, θεωροῦμεν, λέγω, ὡς τι πλάσμα διαφόρου εἰδούς τοῦ ἡμετέρου, τοῦ ὅποιου τὸ αἷμα κυλοφορεῖ διαφόρως τοῦ ἡμετέρου, τοῦ ὅποιου η θέλησις ὑπακούει εἰς ἀλλοτρίους τῶν ἡμετέρων νόμους. Η τύχη τούτου δλίγον κινεῖ τὴν συμπάθειαν ἡμῶν, ἐπειδὴ η συμπάθεια γεννᾶται ἐξ αἰσθήματος ἐστωτερικοῦ ὑποκινημένου ἐκ τῆς οὐλλήψεως τοιαύτης τύχης, καὶ τότε δὲν δυνάμεθα γὰρ ὑποθέσωμεν διτὶ δύναται γὰρ ὑπάρχη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν η ἐλαχίστη δμοιδήτης. Η πληροφορία καταστρέφεται τότε μετὰ τῆς πράξεως· η δὲ ίστορία ἀντὶ νὰ ἡγαινεί σχολείον τῶν ήθων, δίδει μικρὰν μόνον ἱκανοποίησιν τῆς ἡμετέρας περιεργείας. Άλλος ἐὰν ηθελε νὰ πράξῃ πλειότερον δὲν ἡμᾶς, ἐπρεπεν δύο τινὰ ν' ἀκολουθήσῃ· η, νὰ καταστήσῃ περιπαθή τὸν ἀναγνώστην ὡς τὸν ἡρωα, η τὸν ἡρωα ψυχρὸν ὡς τὸν ἀναγνώστην.

Γνωρίζω διτὶ πολλοὶ περιώνυμοι τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς τῶν ἀρχαίων ἐποχῆς ιστορικοὶ διετήρησαν τὴν πρώτην τοῦ ιστορεῖν μέθοδον ἐξάπτοντες τὴν φαντασίαν τοῦ ἀναγνώστου διὰ τῶν ἐπαγγωγικῶν ἐκθέσεων ἀλλ' η τοιαύτη μέθοδος εἶναι πλημμέλημά τι τοῦ συγγραφέως δὲν ἀφίνει τὴν τοῦ ἀναγνώστου κρίσιν ἐλευθέραν καὶ συγχρόνως παραβιάζει πασιφανῶς τὰ δικαιώματα τῆς εὐθύτητος· η τοιαύτη δὲ μέθοδος ἀνήκει εἰς τοὺς ποιητὰς ἀποκλειστικῶς, η δὲ δευτέρα μόνη εἰς τοὺς ιστορικούς.

Ο ἡρως χρεωστεῖ νὰ καθίσταται ψυχρὸς ὡς δὲ ἀναγνώστης, τούτ' ἔστι χρεωστοῦμεν ἡμεῖς νὰ γνωρίσωμεν μετὰ τοῦ ἡρωος πρὶν ἰδωμεν αὐτὸν ἐνεργοῦντα. Δὲν δρεῖλομεν δὲ μόνον νὰ ἰδωμεν αὐτὸν πράττοντα ἀλλὰ καὶ νὰ ἔξετάσωμεν τὴν πρᾶξιν του. Μᾶς συμφέρει πολὺ μᾶλλον τὰς σκέψεις του νὰ γνωρίσωμεν η τῶν πράξεων αὐτοῦ τὰ ἀποτελέσματα. Διότι, ἀρ' οὐ ἔξετάζομεν τὸ ἔδαφος τοῦ Βεσσούσιου, διπως γνωρίσωμεν τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν αἵτιαν τῆς ἀναφλέξεώς του, διὰ τι νὰ μὴν πρᾶξωμεν τὸ αὐτὸν εἰς τὰ ηθικὰ φαινόμενα, καθὼς καὶ εἰς τὰ φυσικὰ ἐκεῖνα. Διατί νὰ μὴ σπουδάζωμεν μετ' ἵσης φροντίδος δλας τὰς ἀφορώσας τὸν ἡρωα τοῦτον περιστάσεις, μέχρις οὐ τὸ μυκώμενον ἐν αὐτῷ ὑφαίστειον τῶν παθῶν φθάσῃ εἰς τὴν ἔκρηξίν του. Ο φαντασιοκόπος, δὲ τὸ θαυμασιώδες μόνον ἐπιδιώκων, ἀρίνεται εἰς τὸ ἐπαγγωγὸν τοῦ ἀλλοκότου· ἀλλ' ο φίλος τῆς ἀληθείας λαμβάνει τὸν ἀνθρώπον, ἐκ τῆς γεννήσεως του, ἀνιχνεύῃ τὴν αἵτιαν τῆς ἀπωλείας τοῦ τέκνου τούτου, καὶ εύρισκει αὐτὴν κατά τινα τρόπον ἀσφαλῆ εἰς δύο πράξιματα, ἣγουν εἰς τὴν ἐστωτερικὴν καὶ ἀναλλοίωτον οὐσίαν τῆς ψυχῆς, καὶ ἀπάσας τὰς ἐξωτερικὰς καὶ εὑμεταβλήτους διαδηλώσεις. Δέν ἐκπλήγτεται πλέον βλέπων αὐξανόμενον τὸ κώνειον εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους κήπους ἐνθα ἀκμάζουν συνήθως τὰ σωτηριώδη φυτά· δὲν ἐκπλήγτεται εὐρίσκων τὴν σύνεσιν καὶ τὴν ἀφροσύνην, τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀρετήν, ἡνωμένην εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κοιτιδα. Εάν δὲ δὲν ἀπαριθμοῦν τὰ ἐκ τῆς τοιουτορόπως μελετωμένης ιστορίας προσγινόμενα δφέλη εἰς τὴν ψυχολογίαν, θεωρῶ δμας ταύτην ἀπασῶν τῶν μελετῶν τὴν ἐξοχήν, δίδτι καὶ η σκληρὰ περιφρόνησις καὶ η ἀλαζών θεωρίας, μεθ' ὃν η ἀμφιβολίας ἀρετὴ θεωρεῖ τὸν πεπτωκῶτα ἀνθρώπων, καταστρέφεται διότι παραγει τὸ ηπειρον πνεῦμα τῆς ἀνοχῆς, τὸ ἐπαναφέρον τὸν ἀπολανθρέντα εἰς τὴν δδὸν τῆς ἀρετῆς, καὶ τὸ προετο-

τιάζον τὴν συγδιαλλαγὴν τοῦ ἐνόχου μετὰ τοῦ νόμου πνεύμα τῆς οὐσίας ἀνοχῆς, ἀνεύ οὐ τινος οὐδὲν μέλος ἀσθενέστης τῆς κοινωνίας θέλει δυνηθῆ νὰ περισωθῇ ἐκ τῆς γενικῆς γαγγραίνης.

Ἐάν δὲ τοῦ δποίου τὸν βίον θέλω διηγηθῆ ἐγκληματίας εἴχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς ἀνοχῆς, δὲν ἥθελεν ἀπωλεσθῇ ἀνεπιστρεπτὶ διὰ τὴν κοινωνίαν.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ προλάβω τὴν κρίσιν τοῦ ἀναγνώστου. Ἀλλως τε, καὶ ἡ ἐπικείμενη δὲν θὰ δυνηθῇ πλέον νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν διότι ἡ χεῖρ τοῦ δημούσιου διέκοψεν τὴν ἕρην τὴν ὑπαρξίαν του. Ἀλλ' ἡ ἀποτομή εὶς δυνατὸν εἰπεῖν, τοῦ ἐγκληματός του θὰ χρησιμεύσῃ ἵσως ὡς διδαχμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἵσως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δικαιοσύνην.

B'.

Ο Χριστιανὸς Βόλφιος, ἦτον υἱὸς καπήλου μικρᾶς τινος πόλεως Γερμανικῆς, ἦς τὸ δόνομα σιωπῶμεν διὰ λόγους κατωτέρω ἐξηγηθῆσαν μένους. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ἐδοήθησε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, νὰ διατηρῇ τὸ καπηλεῖον των, τὴν μόνην αὐτῶν περιουσίαν ἀλλ' ἐπειδὴ δὲλίγον ἐσυχνάζετο, δὲ Βόλφιος διῆρχετο τὰς ἡμέρας αὐτοῦ σχολάζων. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας ἐνομίζετο κακοήθης καὶ ἀπερεύγετο μὲν ὑπὸ τῶν νεανῶν διὰ τὴν ἐπικινδυνὸν θρασύτητά του, ἐθαυμάζετο δὲ ὑπὸ τῶν δημητίκων του διὰ τὸ ἐφευρετικὸν αὐτοῦ πνεῦμα. Ἡ φύσις ἐδείχθη ἀληθῆς μυτριὰ πρὸς αὐτὸν διότι ἡ μικρότης καὶ ἡ φρικώδης κακοσχημία τοῦ προσώπου του, τὸ σῦλον καὶ δυσειδὲς μέλαν τῆς κόμης του, ἡ σκηνὴ ρίς του, καὶ ἡ ἔξεγκωσίς τοῦ ἄνω χείλους του, καθίστων τὴν φυσιογνωμίαν του ἀγενῆ πως καὶ ἀπεχθῆ, ποιοῦσαν τὰς μὲν γυναῖκας νὰ τὸν ἀποφεύγωσι μετὰ τρόμου, τοὺς δὲ συντρόφους του νὰ ἐφευρίσκουν ἀκαταπαύστως σαρκασμούς.

Ἀλλ' δὲ ἀπεχθῆς οὗτος ἥθελε νὰ ἀρέσκη καὶ ἐπειδὴ ἦτο φιλήδονος, ἐνόμισεν ἑαυτὸν ἐραστήν. Ἡ ἐκλεχθεῖσα ὑπὸ αὐτοῦ νεᾶνις ἀπεστράφει τὸ ἥθος τοῦ ἀποτροπαίου τούτου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο πτωχή, ἐπίστευεν διὰ ἡ σκληρὰ καρδία ἀναισθητῆ πρὸς τὸν ἐρωτά του θέλεις ἀνοιχθῆ καὶ εἰς τὰ δῶρά του! Κατὰ δυστυχίαν δόμως καὶ οὕτος ἦτον πτωχὸς διότι δσα εἴχε κερδίσεις ἐκ τοῦ καπηλείου κρήματα εἴχεν ἐξοδεύσεις εἰς τὸν ἀνωφελῆ καλλωπισμὸν τῆς εὐγενείας του. Ὡν δὲ τόσον ἀμαθῆς, καὶ τόσον ἀδρανῆς, ὥστε εὔτε, περὶ τῆς ἐπανορθώσεως τῆς ἐμπορίας του νὰ φροντίσῃ, τόσον δὲ ὑπερήφανος καὶ τόσον ἀδύνατος, ὥστε οὐδὲ τὸν μέχρι τοῦδε πρὸς αὐτὸν ἀποδιδόμενον τίτλον τοῦ καὶ ρί ου νὰ ἀποβέσῃ καταδεχόμενος, ἐν μόνον μέσον διενοήθη ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς καταστάσεως του ταύτης, μέσον ὑπὸ πολλῶν πρὸς αὐτοῦ μεταχειρισθὲν, καὶ ὑπὸ πολλῶν, μετ' αὐτὸν, ἐκληρθὲν καὶ ἐκλαμβαγόμενον εἰστεί ὡς καταφύγον τὸ ἐντίμως δηλαδὴ ληστεύειν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γενέθλιος πόλις του ἐγεινίαζε τι βασιλικὸν δάσος, ἔγεινε λαθροθήρας καὶ τὸ πρώτον προϊόν τῆς θήρας του προσέφερεν εἰς τὴν ἐρωμένην.

Μεταξὺ τῶν λατρευτῶν τῆς Ἰωαννίττης ὑπῆρχε καὶ δὲ Ροδέρτος, δὲ βοηθὸς τοῦ δασοφύλακος. Ο Ροδέρτος εἶδε μετ' οὐ πολὺ τὴν προτίμησιν τοῦ ἀντιζήλου του ἔνεκα τῆς μεγαλοδωρίας τούτου, καὶ ὠθούμενος ἐκ τινος ἴσχυρᾶς ζηλοτυπίας, ἥθελησε νὰ μάθῃ πόθεν προήρχετο ἡ μεταβολὴ τῶν ὑποθέσεων τοῦ Βόλφιον.

Ἐφαίνετο, ἐπομένως, συνεχέστερα εἰς τὸ καπηλεῖον τοῦ Ἡλίου, καὶ τὸ ἐταστικὸν δόμα του καταστάθεν ἔτι δξεδερέστερον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας, ἀνεκάλυψε τὴν τῶν δώρων του πηγὴν.

Αὐτηρὸς κατὰ τῆς λαθροθηρίας νόμος εἶχεν ἐκδοθῆ πρὸ δλίγον. Ο νόμος εὗτος κατεδίκαζε τὸν ἔνοχον εἰς φυλακήν.

Ο Ροδέρτος κατεσκόπευεν ἀκουράτως τὰ μυτικώτερα διαβήματα τοῦ ἀντιπάλου του. Τέλος μιᾷ τῶν ἡμερῶν συλλαβὼν αὐτὸν ἐπ' αὐτοφόρῳ τὸν κατεμήνυσεν εἰς τὴν δικαιοσύνην, καὶ δὲ Βόλφιος ἐφυλακίσθη, ἀλλὰ κατώρθωσε διὰ τῶν ἴκεσιῶν νὰ μεταβαλῃ τὴν σωματικὴν ποινὴν του εἰς πρόστιμον ἐξαφανίζον δῆλην του τὴν μικρὰν κατάστασιν.

Ο Βόλφιος ἐγνώριζεν, διτὶ δὲλιρὸς αὐτοῦ ἥτον ὁ κατοχος τῆς ἐρωμένης του. Ἀλλ' ἐνῷ ἥτο πενέστατος, ἐκυριεύετο οὐχ ἥττον ὑπὸ ζηλοτυπίας. Καὶ δὲ μὲν πεντα τὸ δηνάριον εἰς τὴν ἀποδημήση μακράν τῆς πατρίδος του· ἀλλὰ τὸ πάθος τὸν συνεῖχεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ νάγκασεν αὐτὸν νὰ τραπῇ ἐκ νέου εἰς τὴν λαθραίαν θήραν.

Τότε δὴ δὲ Ροδέρτος διπλασίαν ἐπιτήρησεν καταβαλῶν, συνήργησε νὰ συλληφθῇ τὸ δεύτερον καὶ πάλιν εἰς φυλάκιον νὰ καταδίκασθῇ. Μή ἔχων δὲ ἡδη κάνεν μέσον νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ποινὴν ταύτην, ἡ νάγκαση ἔκων ἀκρινὰ τὸν ὑποφέρη. Κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τῆς καθείρξεως του ταύτης ἔγεινεν, ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας, ἔτι ἐρωτικώτερος καὶ, ὡς ἐκ τῆς δυστυχίας, διπλασίων αὐθαδέστερος.

Μόλις δὲ ἐλευθερωθεὶς, ἐσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ χωρίον του, δπως ἐπανίδη τὴν πολυαγαπητήν του Ἰωαννίτταν· ἀλλ' οὐδεὶς ἥθελησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ὑπὸ πάντων ἀποτρέφομενον νεανίαν τοῦτον. Ἡ πεῖνα καὶ ἡ δυστυχία εἰχον καταβάλλει τὴν ἀλαζονίαν του καὶ διώξει τὴν δύνηριαν. Παρουσίασθη εἰς τοὺς πλουσιωτέρους χωρικοὺς τοῦ μέρους ὡς ἐργάτης, ἀλλ' ἀπαντεῖ τὸν ἐθεώρουν ὑψοῦντες τοὺς ὕδωρας τῶν. Τότε δὲ Βόλφιος, τελευταίαν ἀπόπειραν ποιήσας, ἥτησα τὸν θέσιν τοῦ ποιμένος τῆς κοινωνίας ἀλλ' οὐδεὶς ἥθελησε νὰ τῷ ἐμπιστευθῇ τὰ βοσκήματά του. Ἐξ ἀπασῶν λοιπὸν τῶν ἐλπιδῶν του ἀποτυχών καὶ πανταχόθεν διωκώμενος ἔγεινε λαθροθήρας τὸ τρίτον ἥδη, καὶ τὸ τρίτον ἐπίσης, συνελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ του. Κατεδίκασθη τότε εἰς τρίων ἑταῖρων βαρείας ἐργασίας, καὶ εἰς τὴν ἀδυσώπητον στιγμάτισιν τῶν καταδίκων.

Υποστάς τὴν νέαν ταύτην καταδίκην, δὲ Βόλφιος ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἀλλος ἔξ αλλο. Ως ἐξηῆς δὲ δημητεῖται αὐτὸς οὗτος εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ εἰς τὸν πνευματικὸν πατέρα του διτὶ συνέδη εἰς αὐτόν.

Βιολίθον, λέγει, εἰς τὴν φυλακὴν ἀποπλανημένος μόνον, ἀλλ' ἐξηῆλθον αὐτῆς πάντη διεφθαρμένος. Απέκτησα συντρόφους τῆς αἰχμαλωσίας μου εἰκοσιπέντε ληστὰς ἡ ἀλήτας, μεταξὺ τῶν δποίων εὐρίσκοντο καὶ φονεῖς. Θελήσας νὰ τοῖς διμιήνω περὶ Θεοῦ, μ' ἐμυκήτηρισαν καὶ μὲ ἡνάγκασαν νὰ ὀλασφημήσωνται αὐτοί. Ἐψαλλον φραστα τοσούτων αἰσχρολόγα, ωτε, ἔγω αὐτὸς ἐρυθρίων νὰ τ' ἀκούω. Καθ' ἔκαστην δὲ ἔδειπον τὰς ἀσθμάς ταύτας σκηνὰς, αἴτινες μὲ κατετάραττον. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, ἀπεμακρυνόμην ἀπὸ τοὺς ἀτίμους τούτους, ἀλλ' ἡ ἀδύνατος καὶ ἀσταθῆς κρασίς μου μὲ

ἡνάγκαζε πολλάκις νὰ καταφύγω εἰς αὐτούς· ἀλλως εἶχον ἀνάγκην νὰ ἐμπιστευθῶ τους πόνους μου εἰς τινα δυνάμενον νὰ τους ἔννοήσῃ καὶ ἔχρειάζετο, χάριν αὐτοῦ, νὰ ἀποδάλω καὶ τὸν ἐλάχιστον σπινθῆρα τῆς συνειδήσεως. Τοσοῦτον δὲ διεθάρην, ὥστε ὠμοίασα τους συντρόφους μου καὶ εἰς τὸ διάστημα τῶν τελευταίων ἔξι μηνῶν τῆς εἰρητῆς μου τους ὑπερέβαινα ὅλους κατὰ τὸν κυνισμόν. Ἀνυπόμονος ἐπρόσμενον τὴν ἡμέραν τῆς ἐλευθερώσεώς μου ἦτι πλέον ἀνυπόμονος τὴν ὥραν τῆς ἐκδικήσεως. Ἀπασα ἡ ἀνθρωπότης μὲ προσέβαλεν καὶ ἐθεώρουν ἐμάυτὸν ὡς μάρτυρα τῶν νόμων, ὡς θύμα τοῦ φυσικοῦ δικαίου. Ἐξέπον τους ἀνθρώπους καλλιτέρους μου, εὐτυχεστέρους, καὶ ὡμονούντον μήσος κατ’ αὐτῶν. Ἔσειον τὰς ὁλύσους μου λυσαδῶς διαν ἔβλεπον, διὰ μέσου τῶν κιγκλίδων τοῦ παραθύρου τὸν ῥάδινῶς ἀνεγειρόμενον ἥλιον ὅπισθεν δροῦς τὸ διποῖον ὥριζε τὸν δρῖζοντα μου. Ἡ ἀνοικτὴ θέα εἶναι χειρότερα ἀπὸ τὸν ἄρδην εἰς τὸν δέσμων τὰ πάντα ἐφανόντο διὰ τοὺς συνώμυνους εἰς τὸ νὰ μὲ καταστήσουν ἀθλιον. τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου καὶ τὸ ἄζτημα τῶν γελιδονῶν, ἀττινες ἥρχοντο ἐνίστε νὰ ἀναπαυθῶσιν ἐπὶ τοῦ παραθύρου μου, ἀλλ’ αἵτινες μοὶ ἐφαίνοντο διὰ μὲ περιγελοῦν, καθίστων σκληροτέραν τὴν αἰχμαλωσίαν μου.

» Ἡ πρώτη μετά τὴν νέαν ἀπελευθέρωσιν σκέψις μου ὑπῆρξεν ἡ γενέθλιος πόλις μου, καὶ μ’ ὅλον διὰ οὐδεμίαν εἶχον ἐλπίδα, ἐδείψων ὅμως ἐκδικήσεως. Ἡ σταθαμήμην τὴν καρδίαν μου βιαίως σφαδάζουσαν ἐντὸς τοῦ στήθους, διὰ μακρόθεν, διὰ μέσου τῶν δένδρων, παρετήρησα τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας ἀλλ’ εἰς τὴν θέαν του δὲν ἐδοκίμασα εὔτε χαράν, οὐτ’ εὐχαριστησιν, ὡς κατὰ πρῶτον, διότι ἡ ἀνάμηνησις τῶν δεινῶν ὅσα ὑπέφερα ἡ τῶν καταδιωγμῶν, δισσούς ὑπέστην. μὲ κατετάραξαν διὰ μιᾶς καὶ μ’ ἐξήγειραν ὑπὸ τίνος φρεκώδους λιθαργικοῦ ὅπνου, καὶ, ἥνοιξαν ὅλας τὰς πληγάς μου. Ἡθάνθην τὰς δυνάμεις μου ἐμψυχουμένας, διανούμενος διὰ ἡ ἀπροσδίκτος μόνον ἐμφάνισίς μου ἔμελλε νὰ ταράξῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἐχθροῦ μου. Ο κώδων ἥχει τὸν ἐσπερινὸν, διὰ ἔφθασα ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ἀγορᾶς· οἱ πιστοὶ ἐπορεύοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀλλ’ ἀμα μὲ εἰδὸν πλησιάζοντα, ἀπαντες ἀπέστρεψαν μετὰ φρίκης τὸ πρόσωπόν των.

» Ἡγάπων πάντοτε τὰ παιδία καὶ ως ἐκ τούτου μὲ πολλήν εὐκολίαν ἐπρόσφερα ἐν νόμισμα εἰς μικρὸν μειράκειον διὰ διέβανεν ἐμπροσθέν μου πηδῶν. Τὸ παιδίον μ’ ἐθεώρησε μὲ βλέμματα προσηλωμένα δλίγας σιγμάς καὶ! ἐπειτα ἀπέρριψε τὸ ἀργύριόν μου μὲ περιφρόνησιν. Ἐὰν ἡμην ἡσυχῶτερος ἥθελον ἐνθυ μηθῆ διὰ ἔφερον μακρὸν γένειον, κατασταῖνον τὸ ἔξω τερικόν μου φρικῶδες, πλὴν ἡ καρδία μου διέφευρε τὸ λογικόν. Δὲν ἔννοδος διὰ μ’ ἀπέφευγον διότι ἡμην ἀνθρωπος τοῦ κατέργου, ἀλλὰ διότι ἡμην δυστυχῆς καὶ ἀπὸ δάκην κεκαλυμμένος. Τὸ παιδίον τοῦτο, ἔλεγον κατ’ ἐμαυτὸν, δὲν ἔχειρει εὔτε τίς εἴμαι, οὐδὲ πόθεν ἔρχομαι καὶ ἐν τούτοις μὲ ἀποφεύγει ως ἐπικίνδυνό τι διν. Τὸ σιγμά λοιπὸν τῆς καταδίκης ἐμεινει βαθέως ἐγκεχαραγμένον ἐπὶ τοῦ μετώπου μου ἡ ἔγω δεν ὅμοιας πλέον τους ἄλλους ἀνθρώπους, τοὺς δποίους διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μισῶ; Καὶ ἡθάνθητη πικρὸν δάκρυον καταρρέειν ἐπὶ τῶν παρειῶν μου. Ἡ περιφρόνησις τοῦ παιδίου ἔκεινον μὲ ἐπροξενήσεις διανυροτέραν θλίψιν τῆς τετραετοῦς αἰχμαλωσίας μου. Ἡθάλητα νὰ τῷ κάμω καλδὸν! πῶς ἡδυναμην νὰ ὑποπτεύω διὰ ἔχει μῆσος κατ’ ἐμοῦ; Ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον μου εἰς

τοιαύτας σκέψεις βεβυθισμένος, ἔως οὐ ἔφθασα εἰς τὴν πλατείαν τῆς ἐκκλησίας, ἔνθα ἐσταμάτησα καροὶς σκοπὸν· ἀλλ’ ὅτε εἶδον τους ἡλικιώτας μου διαβαίνοντας ἔμπροσθέν μου, χωρὶς νὰ καταδεχθωσιν νὰ μὲ χαιρετήσωσιν, ἀπεμακρύνθην τῆς θέσεως ταύτης πλήρης θλίψεως καὶ πικρίας. Αἰφνης στρεφόμενος πρὸς δόδον τινα, εύρεθην πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μετά τῆς Ἰωαννίτης.

» — Πᾶλι δικάπηλος τοῦ Ἡ λίσσου ἀνεψώνησεν αὐτῇ, εἴ! λοιπὸν ἐπέστρεψας, φίλατε Βόλοις;

» Ἐπειτα ἡθάλησε νὰ χυθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας μου.

» Τὰ ἐνδύματα τῆς ἐδήλου τὴν μεγαλητέραν διατυχίαν τὸ πρόσωπόν της ἡτονέοντας ἔξι γενεοῦς τίνος ἀσθενείας, οἱ διὰ δρθαλμοὺς της ἐνέφαινον μεγίστην ἀναισχυντιαν. Στρατιῶται τίνες, τοὺς δποίους ἀπήνητα εἴη τὸ χωρίον, καὶ οἱ δποῖοι ἀναμφιδόλως ἐστάθμευσαν εἰς αὐτὸν, μὲ ἔκαμπαν νὰ ἔννοησω εἰς πτῶν ἔξευτελισμὸν κατήνησεν ἡ Ἰωαννίτης. Τῆς ἐστρεψα τὰ νῶτα μειδῶν περιφρονητικῶς συγησθάνθην δὲ καὶ εἰδός τι χαρᾶς, ίδων ἐν πλάσμα πλέον καὶ ἔμοις ἔξευτελισμένον... Οὐδέποτε τὴν ἡγάπησα..

» Ἡ μήτηρ μου εἶχεν ἀποθάνει, καὶ τὸ καπηλεῖον εἶχε πωληθῆ δπως ἐξωφληθοῦν οἱ δρειλέται μου, καὶ δέν μοὶ ἔμεινε πλέον τίποτε· οὐδεὶς πλέον ἐνδιέφερετο περὶ ἐμοῦ, ή κοινωνία ἀπασα μὲ ἀπεστρέφετο. Ἄλλ’ ἀδιαφόρησα διὰ τὴν περιφρόνησιν τῶν ἀνθρώπων, συγησθανόμην μάλιστα εἰδός τι ἵκανοποιήσεως νὰ κατασταθῶ ἐπίσφυσος εἰς τοὺς δρθαλμούς των. Ἄλλως τε, μὴ ἔχων πλέον τίποτε νὰ φεβηθῶ, δὲν εἶχον δένητον ἀρετῆς τινός, οὐδὲ προτερήματος, ἀτινα ἀπαιτεῖ δὲ κόσμος, ἐπειδὴ κανεὶς δὲν περιέμενεν παρ’ ἐμοῦ τοιαῦτα. Ἡδυνάμην ἴως εἰσέπει νὰ φανῶ ἔντιμος ἀνθρωπος εἰς ξένον τινὰ τόπον· πλὴν δὲν εἶχον εὔτε τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψω τὴν πατρίδα μου, οὐδὲ τὴν θέλησιν νὰ φαινωμαι δι, τι δὲν ἥμην. Ἡ ἀπελπισία καὶ ή αἰσχύνη εἶχον μεταβάλλει· τὸν χαρακτῆρά μου· διότι εἰς τοιούτον κατήτησα ἔξευτελισμὸν, εἰς τοιαύτην καταισχύνην, διτε τὸν πατρίδα μου, οὐδὲ τὴν θέλησιν νὰ φαινωμαι δι, τι δὲν ἥμην. Ἡ περιπέτεια καὶ ή αἰσχύνη εἶχον μεταβάλλει· τὸν χαρακτῆρά μου· διότι εἰς τοιούτον κατήτησα ἔπεισθην, εἰς τοιαύτην καταισχύνην, διτε τὸν πατρίδα τοῦ πλεον διστολῶς τοῦ αἰσθήματος τῆς τιμῆς. Εάν διετεθέμην ἄλλως, θά ἔγενόμην αὐτίχειρ· ἀλλ’ ἐσκεπτόμην μόνον νὰ κακοποιῶ. Οι νόμοι, ἔλεγον κατ’ ἐμαυτὸν, οἵτινις ἐπρεπει νὰ ἥγαιναι εὐεργεσία τις πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα μὲ ἐπιμώρησαν αὐτηρῶς, δι’ ἐν ἐλαφρὸν ἀμάρτημα, καὶ θὰ διτάσω νὰ τοὺς παραβῶ... Ἀπεφάσισα ἐπομένως, νὰ ἐπαναλάβω τὸ ἀρχαῖον ἐπάγγελμα τοῦ λαθροθήρου, διότι· ἡ θήρα ἥτο δι’ ἐμὲ πάθος τι. Ἡρχισα λοιπὸν νὰ φονεύω πάν τὸ προστυχόν ἀγρευμα, πωλῶν μόνον μέρος αὐτοῦ ὕστε νὰ ζῶ, καὶ τὸ λοιπὸν ἐγκαταλείπων δπου εἴπιτε, διά τι σητεται ἡ νὰ γίνεται βορὰ τῶν σαρκοφάγων. Μετ’ οὐ πολὺ παρετηρήσαν μὲν αἱ καταστροφαὶ τὰς δποίας ἔπειφερα, ἀλλὰ καθόλου δὲν ἥδυνατο νὰ μὲ ὑποπτεύομεν, διότι ἡμην ἐντελῶς λησμονημένος.

» Πολλοὶ διηλθον μῆνες, καθ’ οὓς ἔζων τὸν βίον τούτον, διε πρωιάν τινὰ περιδιαβάζων κατὰ τὴν συνήθειάν μου, εἰς τὸ δάσος, εῦρον ἔχην ἐλάφου, τὴν ὅποιαν ἀφ’ οὖ δύο ὥρας ἀνελθούν διωφελῶς ἐπὶ τῶν ἔχην της, ἔμελλον νὰ ἐγκαταλείψω, ἔαν αἰφνης δὲν τὴν ἀγεκαλύπτον βήματά τινα μακράν μου. Ἄλλα σημαδεύων παρετήρησα συγχρόνως ἄνδρα τινὰ τὸ αὐτὸν ποιούντα Φαντασθήτε τι ἡθάνθην, ίδων ὃ διηλησαν τοῖς ήτον ‘Ρεβέρτος ὁ κυνηγός, διαθάσιμός μου ἐχθρός, διαθρωπός τὸν ἐποιῶν ἐμισθησα τοσούτον κατελήθην υπὸ ἀκευσίου φρικιάσεως. Τὸ μῖσος ἔξηνισταται ἐν ἐμοὶ καθ’ ὅλην τὴν ιζηύν του,

έτε είδον τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν μου· ἐπειδὴ μόνη ἡ θέλησίς μου ἐξήρκει· νὰ μ' ἐλευθερώσῃ ἐκ τούτου διὰ παντός. Ἡ χεὶρ μου ἔτρεμεν, οἱ δόδοντες μου συγεκρούοντο, καὶ ταραχή τις θανάτους καταλαμβάνει ἀπαντά τὰ μέλη μου, ἀκατάλητός τις δύναμις, θέλησις ἀνωτέρα ἔναντιον τῆς δόπιας ματαίως ἡγωνίζομην, μὲν ὥθησεν εἰς τὸ ἔγκλημα. Στιγμαῖς, δημος τὸ δύπλον μου ἔμενεν ἀδέβαιον μεταξὺ τοῦ ἄνθρωπου καὶ τῆς ἐλάφου· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὸ αἰσθημα τῆς ἐκδίκησεως ὑπερίσχυτε, καὶ δ' ὢσετος ἔπεσε, πληγεὶς ὑπὸ τῆς σφαῖράς μου!... Δολοφόνος! ἐψιύρισα χαμηλά, καὶ μοι ἐφάγη ὡς νὰ ἤκουσα την ἡσυχον τοῦ δάσους ἡχῶ διακεχειριμένως ἐπαναλαβοῦσαν. Δολοφόνος!!! δολοφόνος!!! δολοφόνος!...

» Πλησιάσας τότε τὸν Ὠσέρετον, δ' ὁποῖος εἶχεν ἔκπνευσει, τὸν παρετήρουν πολὺν χρόνον ἐν σιωπῇ· τὸ μῆσος καὶ ἡ ἐκδίκησις, τὰς δόπιας ἕκανοποίησα μ' ἑταράττον τοιουτοτέτως, ὅστε ηθανόμην πνιγμόν τινα ἐν ἐμαυτῷ. Τέλος στυγερὸς τις γέλως ἐκφυγῶν τοῦ στήθους μου μὲν ἀνεκούφισεν. Ἡδη φίλατέ μου, θὰ είσαι ἄφωνος!... εἴπον ἐν ἐμαυτῷ κλίνας πρὸς τὸ πτῶμα· ὡς ἀνὴρ δύνατο νὰ μὲ ἀκούσῃ. Οἱ μεγάλοι διθαλμοί του ἡσαν κατάνοικοι καὶ μ' ἔθεωρουν προσηλωμένοι!... ἔγινα δὲ πάλιν ἄφωνος καὶ τσαρρός. Καὶ τότε ἀλλόκοτόν τι αἰσθημα μ' ἔκυριευτε. Πρὸς μιᾶς ωραῖς ἔθεωρουν ἐμαυτὸν ὡς τὸ ἀθλέστερον πλᾶσμα τοῦ κόσμου· ἥδη δὲ ἡρχισα νὰ πιστεύω ὅτι ἡμην ἀκόμη ἀξιόζηλος.

» Η δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ δὲν ἔφωτες κανὸν τὸ πνεῦμά μου· ἀλλ' ἀνάμνησίς τις συγκεχυμένη τοῦ πελέκεως καὶ τῆς ἀγκόνης μ' ἐγύθυμισε τὴν καταδίκην μιᾶς γυναικὸς, τῆς δόπιας ὑπῆρχεν μάρτυς ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ μου. Μάτην ἡθέλησα γὰρ ἐνθυμηθῶ, πρὸς ἕκανοποίησιν τῆς συνειδήσεως μου, δῆλα τὰ δεινὰ, δῆσα ὑπέφερα ὑπὸ τοῦ Ὠσέρετον. Δὲν ἡδυνάμην νὰ ἐνυήσω τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τοῦ τοιούτου ἔγκληματος. Προσήλωσα ἐπὶ τοῦ πτῶματος τούς δεθμαλμούς μου, χωρὶς νὰ ἔχω τὴν δύναμιν νὰ τοὺς ἀποσπάσω. Ἀλλὰ δ' θρύδος διχήματός τυνος, διερχομένου τὸ δάσος, μ' ἐγγῆγαγε τῆς ληθαργίας μου ἔκεινης καὶ μ' ἔκαμεν νὰ σκεψθῶ περὶ τῆς ἀσταλείας μου· δῆλον εἰσέδυσα εἰς τὸ πυκνότατον τοῦ δάσους μέρος καὶ ἐκρύψθην. Ἐλπίζα δὲ νὰ φύσω εἰς τὰ σύνορα, δλίγας μόνον λεύγας ἀπέχοντα, πλὴν μ' ἔχρειάσοντο χρήματα καὶ ἐγὼ δὲν εἴχον πλέον. Ἐνθυμηθεὶς τότε ὅτι ὁ Ὠσέρετος εἶχεν ἔνα ωρολόγιον, ἐπέστρεψα πάλιν εἰς τὸν νεκρὸν καὶ εὔροι πραγματικῶς τὸ ωρολόγιον καὶ βαλάντιον τι περιέχων πλειστέραν τοῦ ἐνδε ταλάντου ποσότητα. "Ομως ἀντὶ νὰ βάλλω εἰς τὸν κόλπον μου πάντα, ἐσταμάτησα· καὶ τοῦτο ἔκαμα ὅχι ὡς αἰσχυνθεὶς ἡ φοβηθεὶς μήπως ἐπιβαρύνω τὸ ἔγκλημά μου διὰ τῆς κλοπῆς. ὅχι, ἀλλ' ἀπέρριψα μακρὰν τὸ ωρολόγιον, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ βαλάντιον ἔκρατησα μόνον, κινούμενος ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλαυτίας. Διότι: δλίγον μ' ἐμελέτε νὰ νομισθῶ δ' δολοφόνος τοῦ Ὠσέρετον δεῖται ἥτον ἔχθρος μου· ἀλλὰ δὲν ἡθελον νὰ νομισθῶ καὶ κλέπτης.

» Απομακρυνθεὶς ἐκ νέου τοῦ τόπου τοῦ ἔγκληματός μου, ἐπορευόμην πολλὰς ωραῖς χωρὶς νὰ σταθῶ. Ἡθανόμην τότε τὰς δυνάμεις μου ἐλαττουμένας, καὶ τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος αὐξανομένας. Μύρια φαντασμάτα ἐτάραττον τοὺς δεθμαλμούς μου, μοι ἐφαίνετο δειηρός τις ἔκατε τὰ σπλαγχνα μου.

Ζῶν δίον πλήρη θανατίμων ἀγωνιῶν, καὶ ἐνθυμασύ μενος ἀκαταπαύστως τὸ ἔγκλημα μου, ἔνα μόνον μ' ἔμενε νὰ κάμω, πλὴν δὲν εἴχον τὴν δύναμιν ν' ἀπαλλάξω τὴν γῆν ἐκ τοιούτου αὐθίου πλασμάτος, ἀλλ' ἀπέφευγον περιθετεῖ εἰς τὴν ιδέαν τῆς αὐτοχειρίας!

Μή τολμών νὰ ἔκλεξω μεταξὺ τῶν βασάνων τῆς ζωῆς ταύτης καὶ τῶν θεοβαίων τιμωριῶν τῆς αἰώνιότητος, ἐπίσης ἀνίκανος τοῦ νὰ φέρω τὴν ζωὴν ταύτην ἢ τοῦ ν' ἀποθάνω, πολλὰς ωραῖς διεμαχόμην χωρὶς νὰ παραπτηρήσω διτεῖ ἐπλανήθην εἰς τὸ δάσος. Αἴφνης, ἡκουσα φωνὴν τινα ζιατάσσουσάν με νὰ σταθεῖ γειρίας τοὺς δοφθαλμούς μου εἰδον ἄνθρωπον, ἔχοντα τὸ ἥθος ἄγριον, καὶ προχωροῦντα πρός με. Ἐκράτει δὲ εἰς τὴν χείρα του βάκτρον χονδρὸν καὶ τυλώδες. Τὸ σχῆμα του μοι ἐφάνη ὑπερμέγεθες, τὸ μελάγχυρου δέρμα του, ἥτον δομοίον μὲ τοὺς φαιστούς (mulâtres), ἔκαμψε καταφράστερον τὸ λεύκωμα του ἀλλοιώρου καὶ ἀποτρόπαιον καθιστῶντος τὴν φυσιογνωμίαν δοφθαλμοῦ του. Ἐφρει μακρὰν καὶ πράσινον ἐσθῆτα ἐκτίνητα ἐκ λινοῦ, περιέλαμπένην διὰ τινος χονδροῦ σχοινίου, δις περὶ τὴν ζωὴν περιβαλλομένου. Ἐν δὲ τῷ σχοινίῳ τούτῳ εὑρίσκετο μεγίστη μάχαιρα καὶ ἐν πιστόλιον. Ἡ φωνὴ ἀνθρώπου τινος μ' εἶχε τρομάξει· ἀλλ' ἡ ἐμφάνισις δυστυχοῦς μοι ἀπέδωκε τὴν ησυχίαν. Διότι εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν δοπίαν εὐρισκόμην, ἐὰν ἔδειπτον ἔντιμόν τι μποκείμενον, θὰ ἐταραττόμην, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀν ἔδειπτον ληστήν.

— Τις εἰ; εἰπεν δ' ἄγνωστος.

— Ομοίος σου, εἴαν ἀληθῶς εἰσαι διτεῖ δι τι φαίνεσαι ἀπεκρίθην.

— Οὐδεμια ἀτραπὸς δὲν σέρει εἰς τὸ δάσος τούτο, τι ζητεῖς ἐνταῦθα;

— Μὲ τι δικαιώματα μ' ἐρωτᾶς τοιαύτην ἐρώτησιν; ἀπεκρίθην ὑπερηφάνως.

Μ' ἐθεωρήστε πολλάκις ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, πρὶν μ' ἐξακολουθήσῃ.

— Εἰσαι βάρθαρος ως τις ἐπαίτης! εἰπε τέλος πάντων.

— Ισως· ἐπειδὴ χθὲς ἀκόμη ἡμην τοιούτος.

— Εν τούτοις, θὰ ωρικόμην διτεῖ καὶ σήμερον δὲν πηγαίνεις παρακάτω, εἴπε γελῶν.

— Σήμερον, δὲν ἀξίζω οὐδὲ τόσον.

Καὶ ἡθέλησα ν' ἀναχωρήσω.

— Εἰσαι λοιπὸν πολλὰ βιαστικάς, ἀδελφοποτέ;

— Ή μὲν ζωὴ εἶναι βραχεῖα, δὲ ἀδης αἰώνιος!... ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀπάντησις μου.

Μὲ παρετήρησε στιγμάς τινας ἐν ἐκπλήξει.

— Μοι φαίνεσαι διτεῖ ωσφράνθης ἐκ τοῦ πλησίου τὴν ἀγκόνην.

— Ισως· ἀλλὰ καλὴν ἐντάμωσιν.

— Μίαν στιγμὴν λοιπὸν, ἀδελφοποτέ, εἴπεν ἐξάγων βασύκαλιν τινα καστιτερήν ἐκ τοῦ κόλπου του, τὴν ὑπόσιαν μοι ἐπρόσθερε, πῶν ἐξ αὐτῆς δλίγας σταγωνας· πίε δλιγον ἐκ τοῦ νεροῦ τούτου, τοῦτο δὲ σοὶ προξενήσεις ἀφέλειαν. Τὸ ύγρον ἐδωκεν δύτων δυνάμεις τινάς εἰς τὸ ἔκ της πείνης καὶ τοῦ καμάτου ἀποκεκμήστα μέλη μου, καὶ ἀνεξωπύρωσε τὸ ἔτοιμον νὰ μ' ἐγκαταλείψῃ θάρρος. Ἡθανόμην δὲ ἐμαυτὸν ἥτον δυστυχῆ, συγνατηθεὶς μετὰ τοῦ δυστυχοῦς τούτου.

— Ό αγνωστος κατεχαίθη ἐπι τῆς χλόης, καὶ ἐγώ ἐπρεζα τὸ αὐτό.

— Τὸ ποτόν σου μὲ ὠφέλησε, τῷ εἰπον, σ' εύχαριστῶ.

